

شناسنامه		عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور
صاحبامتیاز: جمعیت‌هلال‌احمرجمهوری‌اسلامی‌ایران دفتر مرکزی:تهران، فلکه دوم صادقیه ابتدای بزرگراه جناح کوجه شهید طاهریان، شماره ۲۴ کدپستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳ فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰ تلفن: ۴۴۹۵۶۱۰۸ چاپ: موسسه جام جم بزر بربنا	تلفن سازمان آکپسی‌ها: ۴۴۹۵۶۲۰۰-۴۴۹۵۶۱۰۷ فکس: ۵۰۰۳۶۲۶۶۲ سامانه پیامکی: ۴۴۹۵۶۱۰۷ سایت شهروند: www.shahrvand-newspaper.ir اینستاگرام شهروند: shahrvandonline.ir شبکه ایکس شهروند: shahrvandonline	روزشنبه ۱۵ اسفند ۱۴۰۳ شماره ۳۳۵۵ صفحه ۱۲ قیمت تومان ۵۵۵
www.shahrvand-newspaper.ir روزنامه‌خبر ایران		

تقویم تاریخ

- زادروز رُژا لوکزامبورگ، فیلسوف انقلابی سوسیالیست-کمونیست آلمانی (۱۸۷۰ میلادی)
- زادروز پیرپائولو پازولینی، کارگردان برجسته سینمای جهان و اهل ایتالیا (۱۹۲۲ میلادی)
- درگذشت حسینقلی‌خان مستعان، مترجم، نویسنده وپاروقی‌نویس ایرانی(۱۳۲۱خورشیدی)
- درگذشت علامه ذبیح‌الله محلاتی، عالم‌جلیل، فقیه، محقق شهبز مسلمان (۱۳۲۴ خورشیدی)
- آغاز استراتژی دفاع متحرك توسط ارتش بعث عراق در جنگ تحمیلی (۱۳۳۴ خورشیدی)

📍امروز با جهان

معرفی قوی‌ترین پاسپورت‌های جهان

حضور آسیادار صدر باسنگاپور، ژاپن و کره جنوبی

گذرنامه یا پاسپورت یکی از مدارک شناسایی رسمی است که توسط دولت‌ها برای شهروندان صادر می‌شود. با این مدرک دولت مربوطه از دیگر دولت‌ها اجازه می‌خواهد تا به شهروندان آن اجازه گذر یا ورود به خاک کشورهای فوق را بدهند. به اجازمای که به این منظور از دیگر دولت‌ها گرفته می‌شود، روادید یا ویزا گفته می‌شود. گذرنامه از یک طرف مجوز خروج فردی است که دارای تابعیت سیاست داخلی آن کشوراست واز طرف دیگر، تضمین کنندهامنیت و حقوق مسافر در قلمرو دیگر کشورهاو به معنی پذیرش آن توسط کشور مبدأ است.این موضوع، تابع قدرت سیاسی و بین‌المللی کشور صادر کننده گذرنامه‌است.اما یک پاسپورت قوی آزادی سفر بیشتر، هزینه‌های کمتر و تحرک جهانی آسان‌تر برای کار، تحصیل و تفریح فراهم می‌کند. حالا بیایید ببینیم که قدرتمندترین پاسپورت‌ها در سال ۲۰۲۵ متعلق به کدام کشورهاست!

آسیادار رتبه‌بندی قدرتمندترین پاسپورت‌ها در سال ۲۰۲۵ پیشرواست آن هم باسنگاپور، ژاپن و کره جنوبی که دسترسی بدون ویزا به بیش از ۱۹۰ کشور از ۲۲۷ مقصد در سراسر جهان را ارائه می‌دهند. جالب است که ژاپن برای نخستین بار پس از قرنطینه‌های کرونا، دسترسی بدون ویزا به همسایه‌اش چین را مجدداً به دست آورده است. آلمان و فرانسه، که در سال ۲۰۲۴ در جایگاه نخست قرار داشتند، اکنون به رتبه سوم سقوط کرده‌اند. بقیه ۱۵ رتبه‌برتر عمدتاً متشکل از کشورهای اروپایی اند؛ دانمارک، فنلاند، ایرلند، ایتالیا، اسپانیا، اتریش، بلژیک، لوکزامبورگ، هلند و نروژ. امسال پاسپورت آمریکا از جایگاه ستنی اول یا دوم خود در یک دهه پیش دور است. دارندگان پاسپورت آمریکا امروز می‌توانند بدون ویزا به ۱۸۳ مقصد سفر کنند. آمریکا در این رتبه‌بندی کمی از کشورهایی مانند کانادا (۱۸۵ مقصد بدون ویزا)، بریتانیا (۱۸۶) و استرالیا (۱۸۶) عقب‌تر است.

📶امروز با فناوری

هوش مصنوعی و یک اعلام خطر

سپردن توسعه به ماشین، از بین رفتن تفکر انتقادی

دانشگاه‌های انگلستان اخیراً هشدار داده‌اند که ۹۲ درصد دانشجویان از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند و این برای دانشگاه‌ها که قرن‌ها خود را مخزن دانش و حقیقت می‌دانستند، ناگوار است. منابع سنتی دانش به طور فزاینده‌ای در حال کمرنگ شدن هستند. کتاب‌ها، مقالات، مجلات و رسانه‌های قدیمی با پیشرفت‌های انجام شده در ارائه و بازیابی اطلاعات، به ویژه از طریق اپلیکشن‌ها و رسانه‌های اجتماعی به چالش کشیده می‌شوند. فهرست‌های مطالعه تنظیم شده برای استفاده دانشگاهیان در پژوهش، اغلب توسط دانشجویان نادیده گرفته می‌شوند و جست‌وجو در «گوگل» جای آن‌ها را می‌گیرد. اگر دانشجو از آنچه می‌خواند خوشش نیاید، می‌تواند به سادگی به گوگل‌روی بیاورد. الگوریتم‌ها می‌توانند دانشجویان را به جهت‌های غیرمنتظره بفرستند و اغلب آن‌ها را از سختگیری تحصیلی به سمت منابع غیر دانشگاهی منحرف می‌کنند. دسترسی ۲۴ ساعته دانشجویان به مطالب آموزشی اهمیت دارد، اما دانش در حال تبدیل شدن به یک محتوای ساده است. با لمس یک دکمه، اطلاعات به صورت آنلاین در دسترس قرار می‌گیرد و تعداد زیادی خروجی برای انتخاب وجود دارد. ممکن است کمیت وجود داشته باشد اما لزوماً با کیفیت همراه نیست. این موضوع، پرسش‌های اساسی را نه تنها درباره منظور ما از دانش مطرح می‌کند، بلکه نقش آموزش و پرورش و دانشگاهیان در آینده را نیز برجسته می‌سازد. مزایای هوش مصنوعی در حوزه علوم، اقتصاد یا ریاضیات قابل قدردانی هستند زیرا حقایق را اغلب نمی‌توان انکار کرد، اما درباره علوم انسانی و حوزه اجتماعی که بسیاری از موضوعات آن‌ها قابل بحث هستند چطور؟ به عقیده اگاهان وقتی از هوش مصنوعی می‌خواهیم مقاله بنویسد، صرف‌کار آبرون سپاری نمی‌کنیم، بلکه تفکرو توسعه‌ان را برن سپاری می‌کنیم.

🕌: شهرالرمضان

✍️خاطرات الرجال

ار تشبید حسین فردوست، دوست دوران کودکی محمدرضا پهلوی و رئیس دفتر اطلاعات او، پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران ماند و خاطرات خود از دوران مجالست با شاه، خاندان و دولتمردان رژیم پهلوی را به رشته تحریر در آورد. خاطرات فردوست تحت عنوان «ظهور و سقوط سلطنت پهلوی» منتشر شده‌است که در این ستون به تناوب برخی را مرور می‌کنیم.

شبکه مخفی در شمال

نخستین شبکه مخفی اطلاعاتی انگلیس در ایران که تحت نظارت من قرار گرفت، شبکه‌ای بود که توسط سر تپپ ماهوتیان ایجاد شده بود. شبکه ماهوتیان در واقع یک شبکه ام‌ای‌سیکس بود که با امکانات و بودجه ساواک ایران اداره می‌شد و حتی حقوق مأمورین آن از جیب ساواک پرداخت می‌شد، ولی عملاً اطلاعات آن فقط و فقط به ام‌ای‌سیکس تحویل می‌شد. برای من تردیدی نبود که این شبکه با برنامهریزی و هدایت شاپوری ایجاد شده و مسلمانو در جریان آن قرار داشت، خاصه این که مسئولین ام‌ای‌سیکس سفارت را راهنمایی شاپورجی عمل می‌کردند و همه‌از نظر معلومات و تجربه اطلاعاتی در سطح بسیار نازل‌تر از او قرار داشتند. نحوه انتخاب مأمور به این فرم بود که فردی نشان می‌شد و مدت‌ها مورد بررسی قرار می‌گرفت. اگر نتیجه بررسی خوب بود، با او صحبت می‌کردند، موافقتش جلب شده و سپس آموزش لازم داده می‌شد. پس از آن در محلی که توجیه لازم را داشت محل کسی برای او تهیه و سر قفلی و مخارج قفسه‌بندی و اجناس لازم از بودجه سری ساواک برای او تأمین می‌شد. مغازه به نام مأمور بود. او به تدریج در بین دوستان و مشتریان اشخاصی را می‌یافت و بعضی را که مستعد بودند و امکانات اطلاعاتی خوبی داشتند نشان می‌کرد و نام آن‌ها را به مرکز (ماهوتیان) می‌داد تا بررسی شود. اگر نتیجه خوب بود با او صمیمی می‌شد و در ملاقات‌های گوناگود گی و یادر محل کار و یا در قهوه‌خانه یا مغازه با هم بحث دوستانه می‌کردند و مطالب موردنظر را سر مأمور (صاحب مغازه) استخراج می‌کرد. نظر ام‌ای‌سیکس این بود که فقط سر مأمور، یعنی صاحب مغازه، بداند که برای «ساواک» (ظاهراً) کار می‌کند و به اصطلاح «مأمور دانسته» باشد و مأمورینی که با سر مأمور تماس دارند «مأمور ندانسته» باشند، یعنی ندانند که رفیق شان (صاحب مغازه) مأمور است، زیرا به این ترتیب آزادتر صحبت خواهند کرد و امکان رو فتن آن‌ها در شرایط اضطراری نخواهد بود. هر سر مأمور بین ۱۵ الی ۲۰ مأمور می‌توانست داشته باشد. تا آن زمان ۱۵ سر مأمور در ۱۵ مغازه مدت‌ها کار کرده و هر یک بین ۱۰ الی ۱۵ مأمور در اختیار داشتند، یعنی حدود ۱۵۰-۲۰۰ نفر را تحت پوشش داشتند. هدف انگلیسی‌ها از ایجاد شبکه فوق اصولاً کشف عناصری بود که در شمال ایران برای روس‌ها کار می‌کردند، نوع فعالیت و اهداف روس‌ها و رهنمودهایی که به مأمورین خود می‌دادند و به طور کلی ارزیابی میزان نفوذ روس‌ها در شمال و هر کاری که به روس‌ها مربوط می‌شد. در ملاقات‌هایی که سر مأمورین با ماهوتیان در خانه او (تهران) داشتند، رهبر عملیات (کارمند ساواک که تابع ماهوتیان بود) و رئیس ام‌ای‌سیکس سفارت همیشه حضور داشتند.

هوگو چاوز، زیر پرتره‌ای از سیمون بولیوار، قهرمان استقلال ونزوئلا

مرگ ژوزف استالین، نماد ابدی کیش شخصیت در سیاست

[شهروند] ۷۲ سال پیش در چنین روزی، برابر ۵ مارس ۱۹۵۳ میلادی، ژوزف استالین رهبر اتحاد جماهیر شوروی، در ۷۴ سالگی در گذشت. او در سال ۱۹۲۲ میلادی یعنی دوسال قبل از مرگ لنین به دبیر کلی حزب کمونیست شوروی رسید. با وجود این که بسیاری عقیده داشتند ولادیمیر لنین به عنوان بنیانگذار اتحاد جماهیر شوروی، در روزهای آخر عمر نگاه مثبتی نسبت به هم‌رزم قدیمی خود نداشت، اما نفوذ استالین در ارکان قدرت موجب شد کسی به آخرین وصایای لنین که در بستر بیماری بیان شده بود، توجه نکند. در نهایت مرگ لنین در سال ۱۹۲۴، استالین را در جایگاه قدرتمندترین فرد شوروی قرار داد. ۳۲ سال بعد از این تاریخ، یعنی سال ۱۹۵۶ میلادی و در حالی که ۳ سال از مرگ استالین می‌گذشت، نیکیتا خروشچف، رهبر وقت شوروی، عاقبت پرده از راز برگ‌داشت و گفت که در وصیت‌نامه لنین به اعضای کمیته مرکزی توصیه شده بود استالین را از دبیر اولی حزب برکنار و شخص دیگری را به این سمت منصوب کنند.

لنین و نگرانی از بلندپروازی‌های هم‌رزم گرجستانی

ژوزف استالین که زاده گرجستان بود، در پی قیام بلشویک‌ها به رهبری لنین وارد جمع آن‌ها شد و به خاطر شخصیت سلطه جویی که داشت خیلی سریع در دستگاه مارکسیست‌ها پیشرفت کرد. او تا قبل از وقوع انقلاب کمونیستی ۱۹۱۷، چندبار توسط حکومت تزاری دستگیر و بار آخر به شهر وین در اتریش تبعید شد. با وقوع انقلاب و پیشرفت ناگهانی و قابل ملاحظه آن، حلقه‌های نزدیک به لنین که استالین نیز جزو آن‌ها بود، خیلی زود در رأس حکومت جدید قرار گرفتند. لنین همواره نگران قدرت‌طلبی ذاتی این گرجی خودشیفته بود و درست به همین خاطر در وصیت‌نامه‌اش نگران مسئولیت‌های بزرگ و مهم به او ارمع کرد. نگرانی‌های لنین چندان هم بی‌جانبود، زیرا استالین پس از به‌قدرت رسیدن حکومتی مبتنی بر کیش شخصیت بنا کرد و اجازه نداد هیچ‌کس در ساختار حکومت بر تر یا هم‌پایه او جلوه کند.

استالین و کرلن‌لین

📍عکس روز

تشییع پیکر کاریکاتورست جوان

مراسم تشییع پیکر داود احمدی‌مونس، هنرمند کارتون‌بست جوان با نام هنری «آروین»، از مقابل خانه هنرمندان ایران برگزار شد. پیکر این هنرمند سیس به سمت بهشت زهرا (س) رهسپار و در قطعه هنرمندان به خاک سپرده شد. داود احمدی‌مونس «آروین»، پس از حدود یک‌ماه بستری در بیمارستان شریعتی تهران به دلیل نارسایی شدید کبدی، روز شنبه در ۴۱ سالگی در گذشت.